

CLAUDE MAGNIER:
MALOVANÉ
MILOVÁNÍ
VĚNO SLEČNÝ
LAURY

CLAUDE MAGNIER

MALOVANÉ MILOVÁNÍ / aneb/ VĚNO SLEČNY LAURY

Komedie o třech dějstvích

Překlad: Vlastimil Říha
Režie: Zdeněk Boubelík
Výtvarník scény: Alexander Babraj
Výtvarník kostýmů: Eliška Zapletalová
Hudební spolupráce: Eduard Schiffauer
Dramaturg a asistent režie: Vojtěch Kabeláč

Ariana	Milena Asmanová
Blaise	Tomáš Jirman
Marie	Adriena Jakubovičová
Geneviéva	Marie Logojdová
Carlier	Jan Filip
Carlierová	Veronika Forejtová
Laura	Markéta Pyšová j. h.
Pepita	Irena Rozsypalová

Představení řídí: Marta Celárková
Text sleduje: Věra Suruvková

Premiéra 9. března 1991 v Divadle Antonína Dvořáka

Vedoucí výroby a technického provozu ing. Ivan Bílek, vedoucí dekoračních dílen ing. Oto Gruszka, vedoucí výroby kostýmů Eliška Zapletalová, jevištní mistři Jan Benek, Zdeněk Václavěk, mistr osvětlení Radomír Orenič, mistr elektroakustiky Bořivoj Wojnar, mistr vlásenkárny Jindra Kučajová, mistr rekvizitárny Eva Wiesnerová, mistr garderoby Zlata Nezhybová.

AUTOR SE ZPOVÍDÁ

Narodil jsem se 20. ledna 1920 v Paříži jako ... ale to je snad vedlejší! Nevím, jestli mi sudičky nad kolébkou přisoudily divadelní vlohy, jisté však je, že jsem vstoupil do praktického života zcela prostě jako absolvent vysoké školy komerční. Snad právě toto praktické povolání mi umožnilo vidět život víc z jeho komické, často až absurdní stránky. Chvilku to trvalo, ale jednoho dne jsem se stal – divadelním autorem.

Nikdo netušil – tím méně já – že zvednutí opony v pařížském divadle "Comédie Wagram" přinese mé první jevištní legraci tak nevidaný úspěch, jak se později ukázalo. To bylo v roce 1956. Abych nezapomněl: ta komedie se jmenovala "Monsieur Masure (Pan Masure).

Paříž se ráda směje (už od pradávna), a tak jsem pro ni za dva roky napsal druhou rozpuštělost. Záchvaty smíchu a třeštinového veselí provokoval můj další mužský hrdina "Oscar".

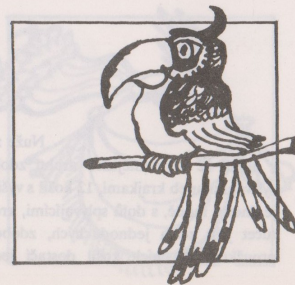
Za necelý rok po Oscarovi jsem poslal lechtat bránice obecnstva svého "Blaise", kterého vy hrajete pod názvem "Věno slečny Laury", s laškovným podtitulkem "Malované milován". Můj smolašský malíř Blaise se poprvé pokoušel získat "věno slečny Laury" v roce 1959. Po těchto úspěších mne začali navštěvovat zástupci cizích literárních agentur – a tak se stalo, že moji tři hrdinové Masure, Oscar a Blaise vzali s mým otcovským požehnáním ranečky s buchtami mého smíchu a rozešli se na jevištní prkna celé Evropy. Po dlouhé pouti evropskými jevišti se jeden z nich, malíř Blaise, dostal s mým ranečkem buchet až k vám. Kousněte si! Věřím, že uvnitř najdete to, co hledáte: S M Í C H !

Váš Claude Magnier

Převzato z Dictionaire des Artistes contemporains

Co se doporučovalo nevěstám před sto lety. Řádná výbava pro nevěsty, kterou zde uvádíme, může se v jednotlivostech měnit neb zajisté řídí se možnostmi obou rodičů, počtem sourozenců, místem budoucího pobytu, zálibami a podobně.

O AUTOROVI

I kdyby zásluha autorů a inscenátorů francouzské bulvární frašky z konce století nebyla v ničem jiném než v tom, že uchovali divadlu v konkurenci a v zápase s akademickou zkonatělostí oficiálních scén i se skutečnou bledničkovou dekadencí symbolistních mód zdravotav a výbušnou silu strhujícího lidového divadla, byla by to zásluha zcela dostačující, abychom jim vzdali hold a ověnčili je slávou přinejmenším stejně velkou, jaké se v dějinách divadla dostalo autorům "velkého" a "vážného" divadla.

Zdá se však, že je tu ještě jeden hlubší důvod, který zaručuje nejlepším dílům tohoto žánru nesmrtelnost a který činí i z dobré současné frašky nástroj mohutné společenské působnosti. Eric Bentley napsal v knize "Živá dramata: "Mistři francouzské frašky devatenáctého století si vymýšleli neuvěřitelné virtuózní zápletky, a často se tvrdilo, že jejich pokusy spočívají jen a jen na ději. Zde (ve Feydeauových hrách) máme jiný aspekt šilenství ve frašce. Lidský život je jakási universální machinace, štvanice z jedné ložnice do druhé a je štván démony, horšími než smyslnost." Je to pronikavá myšlenka, a zdá se, že dílo Claude Magniera je pro nás zajímavé zejména z tohoto aspektu. I zde se odehrává jakási šilená štvanice na nepatrném prostoru jednoho pařížského bytu, i zde se divák může smát hodinářsky virtuóznímu chodu třeštitvé bufonády, záměnam, převlekům, maskám, překérním situacím a jejich zázračným řešením. I zde obdivuje rozpoutanou divadelnost, vtíp, lehkost, eleganci a šarm, jevištvé ve věčném pohybu, ohňostroji situačních vazeb. Ale zároveň si kdesi vespod a možná až za čas po představení, které zhlédl, uvědomí hrůzu tohoto rozpoutaného chodu, jeho nezastavitelnost a ubývání lidskosti jako jeho následek.

Drahoslava Janderová

Nuže z prádla: 3 tucty košil, z nichž 12 nejjemnějšího druhu zdobí se bohatě ručním vyšíváním aneb krajkami, 12 košil s vyšitým sedlem, aneb, jak je dnes v módě, s dolů splývajícími, krouženými volany, třetí tucet jest zcela jednoduchých, zdobených úzkým vyšitým prouzkem. Nočních košil dostačí jeden nebo dva tucty.

O AUTOROVI

Jako mnoho autorů komedií - autorů tak trochu proklínaných - i Claude Magnier patří mezi lidi neklidné povahy, k nimž mám, sám tvor povahy neklidné, přirozené sympatie. Myslím si ostatně, že nejvíc se musíme mít v životě na pozoru před lidmi příliš sebejistými a před těmi, kdo si myslí, že mají patent na pravdu. Nuže tedy, Magnier k nim nepatří. Jako každý, komu se daří dílo, není si nikdy příliš jist tím, co dělá; proto zřejmě všechno, co dělá, je dobré, ba výborné. O Feydeauovi se říká a odedávna říkalo: "Je to zázračný hodinář".

Claude Magnier, kterého bychom mohli zařadit do jedné řady s Feydeauem a jinými velkými autory komedií, je přirozeně také zázračný hodinář. Je pozoruhodný mechanik. Zná tajemství, jak zaplétat a rozplétat situace, jak je navozovat, a zejména jak rozesmát diváky, aniž by se jim podobízel. Jakmile uplatní jeden nápad, hned ho odloží a už má po ruce další, který rozesměje diváky stejně jako předešlý.

Pierre Daninos

Ložní prádlo sestává z 6 povláků, z nichž 2 jsou bohatě zdobené, 2 zdobí se vyšíváním volany a dvoje jednodušším způsobem. Jeden povlak z batistu zdobí se krajkami.

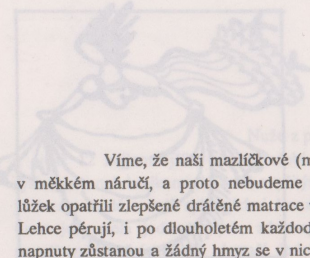
O AUTOROVI

Tradice francouzské frašky je velmi bohatá. Patří k ní hry slabší i vysoké úrovně. Patří k ní bulvár, který byl hned zapomenut, ale patří k ní i skvosty, které se staly synonymem pro dobrou zábavu na celém světě: Labichův Slaměný klobouk, frašky Feydouovy a další.

Hry Clauda Magniera vyrůstají z nejlepších tradic francouzské frašky, její výrazové prostředky jsou ryze divadelní a navíc ovlivněné slavným uměním filmové grotesky. U Magniera vzniká řada neočekávaných situací, které autor řeší s nezkrtnou fantazií, se schopností pro překvapivá řešení, s citem pro humor a pointu.

Hra se nepohybuje v oblasti pouhé životní reality. Na půdorysu frašky se objevují prvky crazy-komédie, charakteru místy až filmové grotesky dvacátých let, motivované ne jen životní realitou, ale vnitřní logikou díla pohybujiícího se na samém pokraji reality a fantastična.

Ivan Rajmont

Víme, že naši mazlíčkové (manželé), rádi usínají v měkkém náručí, a proto nebudeme váhat, abychom do lůžek opatřili zlepšené drátěné matrace v železných rámech. Lehce pěrují, i po dlouholetém každodenním užívání vždy napnuty zůstanou a žádný hmyz se v nich zahnídit nemůže.

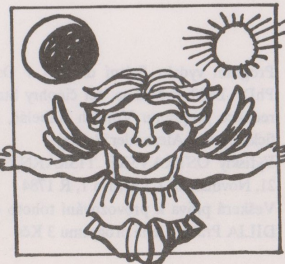
KAREL ČAPEK O HUMORU

... druhé tvrzení, které bych rád poněkud doložil, je, že humor je v jádře povahy lidové. Například ani Laertes, ani Fortinbras, ani král Claudius se nemohou vykázat takovým smyslem pro humor jako oni pověstní dva hrobníci z Hamleta; to neplyne z toho, že by Shakespeare považoval hrobaře za obzvláště směšné, nýbrž spíše z toho, že si uvědomoval jeden velmi reálný fakt; že hrobaři sami daleko spíše špásují než rytíři a králové, nebo obecněji řečeno, že chudí lidé jsou ochotnější k legraci než bohatí lidé. Tím není řečeno, že chudoba je komický nebo rozjařující stav, který osoby jím zachvácené neodolatelně dráždí ke smíchu. Rovněž nelze mít za to, že by bída, nezaměstnanost, hlad a útisk podněcovaly chudáky k rozpustilosti a nezkrtnému veselí. Chudoba, kterou zde míním, je relativní; je to bezstarostnost lidí, kteří mají dvě zdravé ruce a k večeri aspoň kus chleba s tlačenkou, ručím za to, že tři zedníci nadělají více špásů než čtrnáct ministrů. Dva šoféři si řeknou na potkání něco legračnějšího než dva bankovní ředitelé. Listonoš je větší šprýmař než ředitel pošt a telegrafů. Primátor města Prahy nemá mysl tak nakloněnou k stálému laškování jako městský zřizeneč. Jakmile se člověk stane pánem, rozhostí se v něm jakási zasmušilá důstojnost. Pán se někdy nechává bavit; lid se baví sám. Pán někdy vypravuje anekdoty; lid je vykonává činně.

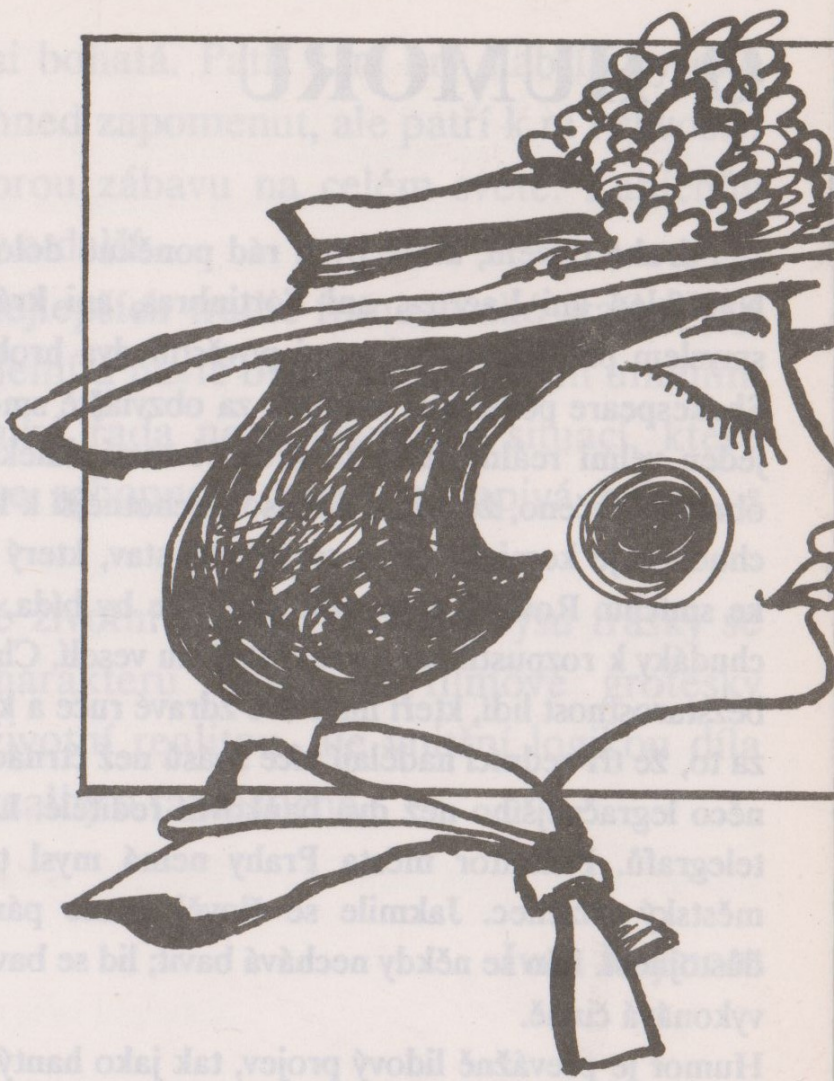
Humor je převážně lidový projev, tak jako hantýrka je lidová řeč; sám humor je tak trochu lidová hantýrka. Že špásování je v takové míře výsadou sociálně nižších vrstev, je úkaz veliký a dávný... Počínajíc latinskou komedií, je to vždy chudák, proletář, muž z lidu, kdo vystupuje jako šprýmař. Pán může být toliko směšný; ale jeho služba má humor. Enšpígl je muž z lidu. Švejk je kmán. Je to, jako by veliký, otfásající smích dějin stáله zazníval zdola. Smích je podstatně demokratický; humor je nejdemokratičtější z lidových zvyků.

1928

Jinak nepochybujeme, že tomuto hnízdečku věnuje každá žínka svou přepečlivou pozornost. A právem - vždyť v ložnici bytujeme nejméně třetinu svého života, někdy i více. Zkušenost učí, že tady fantazie nezná hranic, a proto jsme se omezili jen na stručné uvedení. Sladký sen a šťastné procitnutí, milé a půvabné nevěstinky!

Tradice francouzské frašky je velmi bohatá a rozmanitá. Patří k ní bulvár, který byl hned od svého vzniku spojován s buržoazní lidstveností, ale patří i k ní uvažování, které se stalo synonymem pro dobrou komedii. Sám Karel Čapek, který se vracel do Francie, byl v této věci velmi názorově jasný. Prohlásil, že jestliže se francouzská fraška má stát vážným uměním, musí se stát uměním, které se nevysílá z křehké ženské krásy, ale z mužského rozumu. Čapek, kterému bylo jasné, že umění je to, čím se člověk odlišuje od zvířat, se rozhodl, že se bude zabývat uměním, které je schopné řešit nejen otázky ženské krásy, ale i otázky lidského rozumu. Čapek, který byl v tomto směru velmi názorově jasný, se rozhodl, že se bude zabývat uměním, které je schopné řešit nejen otázky ženské krásy, ale i otázky lidského rozumu. Čapek, který byl v tomto směru velmi názorově jasný, se rozhodl, že se bude zabývat uměním, které je schopné řešit nejen otázky ženské krásy, ale i otázky lidského rozumu.

1928

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě, ředitel PhDr. Dalibor Malina, šéf činohry Stanislav Šárský, redakce programu Vojtěch Kabeláč, obálka a grafická úprava Alexander Babraj
Vytiskly OSTRAVSKÉ TISKÁRNY, s. p., provoz 21, Novinářská 7, Ostrava 1, R 1784
Veškerá práva k provozování tohoto díla zastupuje DILIA Praha. Cena programu 3 Kčs